

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **Říčany Property s.r.o.**, se sídlem Dělnická 213/12, Praha 7, zast. JUDr. Karlem Palečkem, advokátem se sídlem Zbrojnická 229/1, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 529/5, Praha 1, proti rozhodnutí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15. 12. 2015, č. j. MSMT-42341/2015-3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2017, č. j. 3 A 21/2016 - 34,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2017, č. j. 3 A 21/2016 - 34, **se zrušuje** a věc se **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Městský soud vyhověl žalobě, zrušil shora označené rozhodnutí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy o rozkladu žalobkyně (dále jen „rozhodnutí o rozkladu“) a uložil stěžovateli, aby žalobkyni poskytl ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku kopie dokumentů (dále jen „požadované informace“) dle její žádosti, které se týkají vítězné nabídky v poptávkovém řízení s názvem „Pronájem kancelářských prostor pro potřeby OP“, tj. specifikaci prostor včetně „space–planů“ z vítězné nabídky zpracované společností C&R Developments s.r.o. (dále jen „dotčená osoba“).

[2] Žalobkyně dne 28. 8. 2015 požádala stěžovatele o poskytnutí požadovaných informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Žádostí o informace navázala na poptávkové řízení vedené mimo režim zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném do 30. 9. 2016, dále jen „zákon o veřejných zakázkách“ (nahrazeného zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů), jehož předmětem bylo zajištění kancelářských prostor pro zaměstnance podílející se na implementaci operačního programu.

I. Vymezení sporu

[3] Stěžovatel odmítl žádost žalobkyně rozhodnutím ze dne 13. 10. 2015, č. j. MSMT-35771/2015-2, s poukazem na § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona (dále jen „rozhodnutí stěžovatele“). Proti rozhodnutí stěžovatele podala žalobkyně rozklad, který ministryně školství, mládeže a tělovýchovy rozhodnutím o rozkladu zamítla a rozhodnutí stěžovatele potvrdila.

[4] Žalobkyně proti rozhodnutí o rozkladu brojila žalobou, které městský soud vyhověl a rozhodl, jak je uvedeno v odstavci [1]. Konstatoval, že dotčená osoba poskytla souhlas s uveřejněním informace implicitně tím, že se účastnila otevřeného výběrového řízení. Odmítl také argumentaci stěžovatele, že poskytnutí požadovaných informací bylo vyloučeno, protože by došlo k narušení hospodářské soutěže a ohrožení obchodního tajemství dotčené osoby.

II. Kasační stížnost

[5] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje zrušení rozsudku městského soudu a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[6] Nejprve vytkl městskému soudu, že zrušil rozhodnutí o rozkladu a uložil mu požadované informace poskytnout, opomněl ale zrušit rozhodnutí stěžovatele (tj. prvostupňové rozhodnutí). Tento postup je v rozporu s § 16 odst. 4 informačního zákona, podle něhož „[p]*ři soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout*“. Městský soud pochybil, neboť výrokem rozsudku nerozhodl i o zrušení rozhodnutí stěžovatele. Tato vada sama o sobě způsobuje nezákonnost napadeného rozsudku.

[7] Městský soud také nesprávně posoudil věc samu, tj. povinnost stěžovatele poskytnout požadované informace. Odkaz na rozsudek Nejvyšší správního soudu ze dne 14. 8. 2014, č. j. 10 As 59/2014 - 41, není správný, jak již uvedla ministryně školství, mládeže a tělovýchovy v rozhodnutí o rozkladu. Poptávkové řízení bylo provedeno nad rámec zákonných povinností stěžovatele. Neprobíhalo v režimu zákona o veřejných zakázkách, a proto z účasti v něm nevyplývají pro jeho účastníky obdobné povinnosti, jako ve věci vedené pod sp. zn. 10 As 59/2014. V tomto případě navíc žadatel o informace požadoval všechny předložené nabídky do výběrového řízení v reakci na záměr hlavního

města Prahy pronajmout soubor pozemků v jeho vlastnictví. Naopak v nynějším případě žalobkyně požadovala dokumentaci, která byla obsahem nabídky jediného uchazeče. Žalobkyně nejednala jako „reprezentantka široké veřejnosti“, která provádí kontrolu veřejné správy ohledně nakládání s veřejnými prostředky. Požadovala konkrétní informace, které jsou odlišujícím faktorem mezi subjekty působícími na shodném relevantním trhu, a proto není možné s ohledem na zachování spravedlivé soutěže a férového konkurenčního obchodního jednání její žádosti vyhovět. Městský soud k této argumentaci nepřihlédl a argument ohledně spravedlivé soutěže a férového konkurenčního jednání nehodnotil.

[8] Stěžovatel připustil, že neposkytnutí požadovaných informací s poukazem na nutnost ochrany obchodního tajemství (§ 9 informačního zákona) nebylo uvedeno ve výroku rozhodnutí o rozkladu ani v jeho rozhodnutí (tj. prvostupňovém rozhodnutí). Z odůvodnění rozhodnutí o rozkladu však vyplývá, že nosným důvodem pro odmítnutí žádosti o informace byl důvod dle § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona, který stanoví, že [p]*ovinný subjekt informaci neposkytne, pokud jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, jíž takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí.* Ochrana hospodářské soutěže a obchodního tajemství byly dalšími důvody pro odmítnutí žádosti.

[9] Dále poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, v němž soud vyjádřil podmínky, při jejichž naplnění lze odepřít právo na informace vyžádané na základě § 8b informačního zákona. Jednou z nich je, aby poskytnuté informace byly užity ve veřejném zájmu. Právě tato podmínka v žádosti žalobkyně nebyla splněna.

[10] Závěrem uvedl, že poskytnutí požadovaných informací by mohlo představovat zásah do právem chráněných zájmů a práv dotčené osoby, a proto vyzve dotčený subjekt k vyjádření, zda s poskytnutím informací souhlasí. Následně „učiní příslušné kroky, o čemž bude Nejvyšší správní soud informovat“.

III. Vyjádření žalobkyně a replika žalovaného

[11] Žalobkyně argumentaci stěžovatele odmítla; doslova zopakovala svoji argumentaci před městským soudem. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 10 As 59/2014 je na věc plně aplikovatelný. V této věci hlavní město Praha pořádalo veřejnou soutěž nad rámec zákonných povinností, přesto v něm soud zaujal stanovisko, že podáním nabídky účastník soutěže vyjadřuje vůli podrobit se podmínkám výběrového řízení i jeho veřejnému charakteru. Samotné podání nabídky představuje sdělení souhlasu s poskytnutím informací dle § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona.

[12] Argumentaci týkající se ochrany obchodního tajemství dotčeného subjektu označila za novum, které nezaznamenala v rozhodnutí stěžovatele, ani v rozhodnutí o rozkladu. Pokud měly správní orgán za to, že je na místě věc takto posoudit (tj. aplikovat výjimku z informační povinnosti pro obchodní tajemství podle § 9 informačního zákona – pozn. soudu), měly tak učinit již ve správním řízení, nikoli až v řízení před soudem. Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy v rozhodnutí o rozkladu bez odkazu na ustanovení zákona

uvedla toliko to, že poskytnutím informace by mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže.

[13] Odmítla, že by požadovaná informace mohla zahrnovat obchodní tajemství dotčeného subjektu [§ 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník")]. Účelem poptávkového řízení bylo užívání nebytových prostor, které mají splňovat určité parametry. Nejednalo se o nijak exkluzivní podmínky, které by nemohla splnit řada dalších pronajímatelů. To samé platí pro nabízené prostory. Pokud by nebyly pronajaty stěžovateli, pak by nepochybně byly předmětem nabídky jiným osobám, nabídka k jejich pronájmu by byla veřejně dostupná. Navíc v obchodních kruzích účastníci trhu mapují, kdo jakými nebytovými prostorami disponuje, jaká je jejich kvalita a jaké je v místě a čase obvyklé nájemné. Tyto informace jsou v obchodních kruzích běžně dostupné.

[14] Stěžovatel na vyjádření žalobkyně reagoval doplněním kasační stížnosti ze dne 10. 1. 2018. Konstatoval, že vyjádření je kopií repliky k vyjádření stěžovatele v řízení před městským soudem. Žalobkyně nereaguje na kasační stížnost a námitky v ní obsažené.

[15] Současně dodal, že se obrátil na dotčený subjekt s žádostí o souhlas s poskytnutím požadovaných informací. Dotčený subjekt souhlas v dopisu ze dne 5. 1. 2018 neudělil a výslovně požadované informace označil za obchodní tajemství. Trvá proto na tom, že jejich poskytnutím by došlo k zásahu do práv dotčeného subjektu.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná osoba s příslušným vysokoškolským vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Samostatně nerozhodoval o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť po nezbytném poučení účastníků řízení, předložení spisu, vyjádření žalobkyně ke kasační stížnosti a replice stěžovatele k vyjádření přikročil k meritornímu posouzení kasační stížnosti.

[18] Kasační stížnost je důvodná.

IVa. Absence zrušení rozhodnutí stěžovatele

[19] Městský soud v napadeném rozsudku opomněl - v rozporu s požadavkem § 16 odst. 4 informačního zákona - zrušit rozhodnutí stěžovatele (tj. prvostupňové rozhodnutí) a neuvedl pro tento postup žádné důvody.

[20] V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 - 62, se rozšířený senát vyjádřil k opomenutí krajského soudu (resp. zde městského) zrušit

rozhodnutí povinného subjektu podle § 16 odst. 4 informačního zákona. Konstatoval, že „[n]*ejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a* ***rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti*** *a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout. Jak je ze samotného znění druhé věty citovaného ustanovení* [§ 16 odst. 4 informačního zákona – pozn. soudu] *zřejmé, v případech, na které tato věta dopadá, má krajský soud vedle pravomoci zrušit rozhodnutí o odvolání také pravomoc* ***(a tedy i povinnost pravomoc uplatnit, jsou-li splněny zákonné podmínky)*** *nařídit povinnému subjektu poskytnutí informací. Smysl a účel uvedeného ustanovení je zřejmý – zabránit „ping-pongu" mezi povinným subjektem resp. odvolacím orgánem na straně jedné a správními soudy na straně druhé a zajistit, že prostřednictvím soudní ochrany bude rychle a účinně dosaženo poskytnutí informace v případech, kdy poskytnuta být má, avšak povinný subjekt ani odvolací orgán tak neučinily. Krajský soud má při postupu podle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím nejen postavení orgánu kasačního, nýbrž i postavení orgánu nalézajícího hmotné právo. Je tedy na něm, aby ověřil, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav, a pokud ne, aby jej v potřebné míře zjistil, a poté aby posoudil, zda existují důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li takové důvody, je povinen povinnému subjektu nařídit požadované informace poskytnout*" (zvýraznění bylo přidáno).

[21] V judikovaném případě spočívalo opomenutí krajského soudu v tom, že pouze zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu, avšak nezrušil rozhodnutí povinného subjektu (prvostupňového orgánu), ani mu nenařídil poskytnutí požadovaných informací.

[22] V posuzovaném případě sice městský soud stěžovateli poskytnutí požadovaných informací nařídil, avšak opomněl zrušit jeho prvostupňové rozhodnutí. Přesto lze závěr rozšířeného senátu vztáhnout přiměřeně i na projednávanou věc. Městský soud měl nejen pravomoc, ale i povinnost zrušit rozhodnutí stěžovatele. Pokud tak neučinil, zatížil své rozhodnutí vadou, která je důvodem pro jeho zrušení.

IVb. K odepření informace, kterou vytvořil soukromý subjekt

[23] Druhou kasační námitkou se stěžovatel *de facto* dovolává výjimky podle § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona. Podle něj p]*ovinný subjekt informaci neposkytne, pokud jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, jíž takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí*. Poukazuje na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16 a na to, že žalobkyně nejedná ve veřejném zájmu a není „reprezentantka široké veřejnosti", která provádí kontrolu veřejné správy.

[24] Mezi stranami není sporu, že v projednávaném případě žalobkyně požaduje poskytnutí informace, která vznikla bez použití veřejných prostředků soukromou osobou (tj. dotčenou osobou – vítězným uchazečem ve výběrovém řízení). Dále je nesporné, že tato osoba nedala výslovný souhlas se zpřístupněním požadovaných informací. Obě strany sporu si jsou vědomy rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 10 As 59/2014, avšak vyvozují z něj rozdílné závěry. Zatímco stěžovatel skutkově odlišuje svoji situaci od

situace posuzované ve výše uvedené věci, žalobkyně naopak tvrdí, že závěry judikátu na ni plně dopadají.

[25] Skutkový stav v uvedeném v judikátu byl následující: Magistrát hlavního města Prahy zveřejnil záměr hlavního města Prahy pronajmout soubor pozemků v jeho vlastnictví za účelem umístění a provozování reklamních zařízení, a proto vyzval případné zájemce k účasti ve výběrovém řízení. Žalobkyně podala žádost o informace týkající se výběrového řízení, mimo jiné požadovala poskytnutí všech předložených nabídek do výběrového řízení spolu s přílohami. Povinný subjekt ani odvolací orgán jí nevyhověly s odkazem na § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona. Soud však v citovaném rozsudku dospěl k závěru, že povinnost informace poskytnout je dána. Ani tehdy povinný subjekt nepostupoval podle zákona o veřejných zakázkách, ale uspořádal výběrové řízení s ohledem na § 35 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hlavním městě Praze"), podle něhož musí být majetek hlavního města Prahy *využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti.*

[26] Soud v tomto rozsudku zdůraznil jak nutnost eurokonformního výkladu příslušných ustanovení informačního zákona, tak i zásadu transparentnosti při nakládání s veřejnými prostředky (platí bez ohledu na to, zda se zadavatelé pohybují v režimu zadávání veřejných zakázek či mimo něj). Podstatnými pro nyní projednávanou věc jsou zejména odstavce 50 a 51 shora označeného rozsudku:

„*Není proto rozhodné, zda účastníci výběrového řízení vyjádřili formalizovaným aktem souhlas s poskytnutím požadovaných informací stěžovatelce; již samotnou účastí v daném výběrovém řízení je totiž takový souhlas obsažen. Vzhledem k aplikovatelnosti zásady transparentnosti lze uzavřít, že v posuzovaném případě staly se informace obsažené v odevzdaných nabídkách součástí veřejné soutěže, a tudíž i veřejně dostupným zdrojem informací (k tomu srov. analogicky § 6 zákona o veřejných zakázkách a rozsudek zde citovaný v odst. [29]* - jedná se o rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 4. 2012, č. j. 15 Ca 89/2009 - 55, č. 2694/2012 Sb. NSS – pozn. soudu*). Správní orgán prvního stupně jako povinný subjekt ve smyslu informačního zákona byl proto povinen vyhovět žadateli o poskytnutí informace ohledně takové nabídky, vyjma dílčích informací, jež jsou z poskytování dle informačního zákona vyloučeny.*

Opačný výklad § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona byl by nejen v rozporu se zásadou transparentnosti, nýbrž by z režimu poskytování vyjímal informace, které pojmově přísluší do oblasti veřejných úkolů ve smyslu čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice 2003/98/ES. Smysl uvedeného ustanovení, jímž je naplnění citované směrnice, byl by výkladem o nezbytnosti formalizovaného souhlasu účastníků výběrového řízení s poskytnutím informací zcela popřen. Podáním nabídky reagujícím na záměr obce (zde hlavního města Prahy) pronajmout nemovitý majetek vyjadřuje účastník výběrového řízení tímto záměrem ohlášeného svou vůli podrobit se podmínkám výběrového řízení, včetně jeho veřejného charakteru; nabídka tak musí obsahovat požadované náležitosti, jež ve výsledku představují informace, na jejichž poskytnutí existuje dle informačního zákona právní nárok."

[27] Z výše uvedeného je zřejmé, že v citovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud posuzoval skutkovou situaci obdobnou: jednalo se o veřejného zadavatele (hlavní město Praha) hospodařícího s veřejnými prostředky, jenž organizoval výběrové řízení mimo zákon o veřejných zakázkách, avšak výběrové řízení vyhlásil s ohledem na požadavek transparentnosti (zakotvený v citovaném ustanovení zákona o hlavním městě Praze).

[28] Transparentně a hospodárně při nakládání s veřejnými prostředky je nepochybně povinen postupovat i stěžovatel (viz k tomu např. § 14 odst. 1 zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů). Jediná významná odlišnost judikované věci od projednávaného případu, na níž upozorňuje stěžovatel, spočívá v tom, že žalobce žádal informace o všech nabídkách, zatímco v projednávané věci žalobkyně žádá pouze informace o jedné vítězné nabídce. Tato odlišnost však není dostačující, aby odůvodnila posouzení projednávané věci odlišně od věci judikované.

[29] Soud naopak spatřuje v obou případech podobnost: jedná se vždy o hospodaření s veřejnými prostředky ze strany povinného subjektu (§ 2 odst. 1 informačního zákona) a o poskytnutí informací o veřejném výběrovém řízení. Není důležité, že v posuzovaném případě žalobkyně omezila svoji žádost jen na informace o vítězné nabídce: rozsah požadovaných informací je na uvážení žadatele, což plyne ze samotné povahy subjektivního práva na informace; nejde o povinnost žádat informace v určitém předem definovaném rozsahu.

[30] Není ani podstatné, že žalobkyně v žádosti o poskytnutí informací nesleduje veřejný zájem (není „reprezentantkou široké veřejnosti“). Odkaz stěžovatele na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16 proto není přiléhavý. V této věci stěžovatelé požadovali poskytnutí informací podle § 8b informačního zákona - od 227 obcí a blíže nespecifikovaném počtu krajů, ministerstev a organizačních složek státu v rámci celé České republiky žádali informace o platech úředníků (tajemníků a vedoucích odborů). Jednalo se proto o informace, které se bezprostředně dotýkají soukromí konkrétních fyzických osob, k čemuž Ústavní soud uvedl, že „[p]*rávo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu*“. V posuzovaném případě jde však o informace, týkající se právnické osoby a její podnikatelské činnosti, o ochraně „soukromého života“ zde nemůže být řeči.

[31] Není ani významné, pro jaký účel žalobkyně informace žádala, stejně jako není významné, jaký zájem sleduje (veřejný či soukromý), což Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl ve svých rozhodnutích. Například v rozsudku ze dne 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 – 59, konstatoval následující: „*K působnosti povinného subjektu se tedy vztahují zpravidla všechny informace, které má objektivně k dispozici. Tento závěr logicky plyne ze zásady zákonnosti výkonu veřejné moci. Povinný subjekt je povinen vykonávat svou činnost pouze v mezích a způsoby stanovenými zákonem, a pokud v rámci své činnosti fyzicky disponuje některými informacemi, mělo by to být pouze v důsledku výkonu jeho zákonné působnosti. Žadatel o informaci tak má právo na sdělení všech údajů, s nimiž povinný subjekt pracuje a jejichž poskytnutí není vyloučeno či omezeno podle § 7 - § 11 zákona o svobodném přístupu k*

informacím (viz také Korbel, František a kol. 2004. Právo na informace. Komentář. Praha: Linde, s. 108-110; Kužílek, Oldřich – Žantovský, Michael. 2002. Svoboda informací. Svobodný přístup k informacím v právním řádu České republiky. Praha: Linde).“ Faktický účel, pro který žalobkyně informace žádá, nepředstavuje zákonný důvod (§ 7 až § 11 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů), pro který by stěžovatel jako povinný subjekt mohl poskytnutí informace odepřít.

[32] Povinné subjekty zpřístupňují kromě zákonem stanovených výjimek zásadně všechny informace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 9 As 189/2014 - 37). Podmínky omezení práva na informace upravuje § 12, věta první, informačního zákona, který uvádí, že [v]*šechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon*. Nelze připustit, aby stěžovatel „hledal“ důvody pro odepření zpřístupnění požadovaných informací, namísto toho, aby informace v maximální míře zpřístupnil.

IVc. K odepření informace, která je předmětem obchodního tajemství

[33] V poslední kasační námitce se stěžovatel dovolává ochrany obchodního tajemství. Z ustanovení § 9 informačního zákona vyplývá, že [p]*okud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne*. V rozhodnutí stěžovatele ani v rozhodnutí o rozkladu není odůvodněno odepření poskytnutí informace poukazem na ochranu obchodního tajemství; tento důvod stěžovatel uvedl až v řízení před soudy. V řízení před Nejvyšším správním soudem navíc doložil listinu od dotčeného subjektu, společnosti C&R Developments s. r. o., v níž výslovně odepřel souhlas s poskytnutím informací a označil je za obchodní tajemství.

[34] Soudní ani správní spis neobsahuje kopie požadovaných informací, a proto nelze posoudit, zda požadované informace mohou být obchodním tajemstvím či nikoli. V obecnosti lze přisvědčit městskému soudu, jenž poukázal na § 504 občanského zákoníku, podle něhož se obchodním tajemstvím rozumí konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení. Městský soud také správně vytkl stěžovateli, že splnění podmínek pro ochranu obchodního tajemství není v rozhodnutí uvedeno, resp. k odmítnutí poskytnutí informací nepřikročil správní orgán z důvodu obsaženého v § 9 odst. 1 informačního zákona, ačkoli později (v řízení před soudy) se tohoto důvodu dovolával.

[35] Nejvyšší správní soud však nesouhlasí s tím, že je *a priori* možné vyloučit, že by požadovaná informace (či její část) nemohla být obchodním tajemstvím dle § 504 občanského zákoníku. Definice obchodního tajemství je velice široká a bez znalosti konkrétní požadované informace nelze zjistit, zda může zahrnovat obchodní tajemství či nikoli.

[36] Obdobnou situaci posuzoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 As 236/2016 - 104. V této věci bylo předmětem žádosti poskytnutí informací, které jsou obsahem smlouvy o směnečném programu, k čemuž soud uvedl, že

„[n]*ení vyloučeno, aby některé její části* (smlouvy – pozn. soudu) *obsahovaly skutečnosti, které tvoří obchodní tajemství, k němuž vykonává právo osoba zúčastněná na řízení [...]. Uvedená otázka ovšem nebyla stěžovatelkou nijak posuzována; její rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné.*“ Krajský soud ve výše uvedené věci proto postupoval správně (oproti projednávanému případu), pokud doplnil dokazování ohledně otázky, zda požadovaná informace může zahrnovat obchodní tajemství. Nejvyšší správní soud tento postup krajského soudu v citovaném judikátu schválil a dodal, že „[z]*a daného stavu krajský soud nemohl prima facie uzavřít, že se v případě některých částí dotčené smlouvy nemůže jednat o obchodní tajemství, ke kterému vykonává právo osoba zúčastněná na řízení, a nebylo proto ani na místě, aby postupoval dle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.*“

[37] Jen obtížně si lze představit, že by veškeré požadované informace byly předmětem obchodního tajemství, zvlášť pokud je dotčená osoba tak ve své nabídce neoznačila (viz § 504 občanského zákoníku, který stanoví, že vlastník obchodního tajemství zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení). Jistě nepostačí, pokud je dotčená osoba takto označí až dodatečně, na výzvu stěžovatele, navíc bez jakéhokoli zdůvodnění. Takový postup nasvědčuje účelovému jednání - dotčená osoba si dodatečně nepřeje zpřístupnit požadované informace, protože jejich zpřístupnění je pro ni prostě nepříznivé. Pokud informace v době podání nabídky „odpovídajícím způsobem“ neutajovala (např. označením „důvěrné“, „obchodní tajemství“ či jiným bezrozporným projevem vůle), stěží tento nedostatek může „dohnat“ dodatečným prohlášením.

[38] Jestliže však stěžovatel odepřel poskytnutí požadovaných informací z důvodu ochrany obchodního tajemství oprávněně, aniž by to uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, jeho rozhodnutí je v tomto smyslu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. To samé platí i o rozhodnutí o rozkladu.

[39] Městský soud si v dalším řízení vyžádá od stěžovatele požadované informace a posoudí, zda jsou předmětem obchodního tajemství. Pokud dospěje k závěru, že nikoli, zruší rozhodnutí stěžovatele a rozhodnutí o rozkladu a nařídí stěžovateli informace poskytnout.

V. Závěr a náklady řízení

[40] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[41] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu